Ankenævnet for Forsikring

Den 8. november 2017 blev i sag nr. 91054:

xxxxxxxxxxxxxxxxxxxx
xxxxxxxxxxxxxxx
xxxxxxxxxxxxxxx

mod

Topdanmark Forsikring A/S
Borupvang 4
2750 Ballerup

afsagt

k e n d e l s e :

_____

Forsikringstageren har bilforsikring i Topdanmark Forsikring A/S. Hun klager ved sin advokat over selskabets afvisning af at yde forsikringsdækning for en anmeldt personskade, som hun har været ude for. Klageren var passager i den forsikrede bil, der blev ført af klagerens ægtefælle, i forbindelse med et færdselsuheld i udlandet, hvor den forsikrede bil stødte sammen med en udenlandsk bilist. Klagerens advokat har anført, at der i retsforholdet mellem klageren og bilens fører v/ansvarsforsikringsselskabet er en sådan tilknytning til dansk ret, at dansk ret skal finde anvendelse.

Selskabet har afvist at yde forsikringsdækning med henvisning til, at sagen skal behandles efter udenlandsk ret. Selskabet har anført, at det er udgangspunktet om skadestedets ret, der finder anvendelse. Da skylden for uheldet ifølge selskabets opfattelse påhviler den udenlandske fører, skal personskadekravet således rettes mod det udenlandske ansvarsforsikringsselskab. Selskabet har i anden række anført, at såfremt nævnet finder, at sagen skal afgøres efter dansk ret, bør nævnet, jf. vedtægternes § 4, afvise at tage stilling til opgørelsen af personskadekravet efter erstatningsansvarsloven, da dette må anses som værende uden for nævnets erfarings- og ekspertisefelt. Selskabet har anmodet om nævnets særskilte stillingtagen til spørgsmålet om afvisning af erstatningsudmålingen, da selskabet, hvis nævnet finder sig kompetent til at behandle erstatningsudmålingen, ønsker at fremkomme med yderligere kommentarer.

I bilag til klageskema af 26/6 2017 har klagerens advokat bl.a. anført:

> "Jeg kan oplyse, at vi har haft ansøgt om retshjælpsdækning til en retssag mod Topdanmark. Retshjælpsforsikring har dog ved brev af 23. juni 2017 anført, at det er deres opfattelse, at sagen kan indbringes for Ankenævnet. Jeg vedhæfter kopi af brevet.
>
> Sagen vedrører en trafikulykke den 14. juli 2014 under en ferie i [udlandet], hvor [klageren] som medpassager i en bil blev påkørt af en [udenlandsk] bilist.
>
> Det var hendes mand, der førte bilen. Bilen var dansk indregistreret og der var tegnet ansvarsforsikring hos Topdanmark Forsikring A/S.
>
> Der er uenighed om, hvorvidt sagen skal bedømmes ud fra danske regler på området ud fra 'Den individualiserede metode' eller ud fra princippet Lex Loci Delecti.
>
> Den underliggende uenighed i sagen er således, om der er grundlag for, at Topdanmark Forsikring A/S skal anses for at være erstatningspligtige i henhold til færdselslovens regler om objektivt ansvar eller om Topdanmark Forsikring kan afvise erstatningspligten med henvisning til bedømmelse af skyldsspørgsmålet efter [udenlandsk] ret.
>
> [Klageren] kom til skade den 14. juli 2014 i forbindelse med en trafikulykke i [udlandet]. Hun var passager i bilen og har siden ulykken haft varige gener i højre skulder. **Bilag 1** notat af den 6. august 2014 og **bilag 2**.
>
> [Klageren] har tidligere været udsat for en ulykke, hvor hun fik tilkendt førtidspension i 2003. I 2011 blev hun tilkendt fleksjob og på begyndte senere uddannelsen som …, som hun var i gang med da ulykken skete. **Bilag 3, 4, 5 og 6.**
>
> Hun havde gennemført 1 % år af uddannelsen og manglede den resterende del. Hun var på tidspunktet for ulykken i skolepraktik med forventet afslutning den 28. januar 2016.
>
> Som følge af ulykken har hun ikke været i stand til at fortsætte uddannelsen og måtte stoppe uddannelsen den 6. januar 2015 på grund af gener, som følge af trafikulykken. **Bilag 7**
>
> Hun startede op i virksomhedspraktik fra den 11. maj 201 5. Bilag 5.
>
> Der er efterfølgende forsøgt diverse jobpraktik med henblik på ansættelse i fleksjob. **Bilag 8.**
>
> Som **bilag 9** fremlægges forsikringsoversigt.
>
> TopDanmark afviste ansvar for skaden. Som **bilag 10** fremlægges korrespondance vedrørende afvisning.
>
> Som **bilag 11** fremlægges Journal fra [fysioterapeut].

3. 91054

ANBRINGENDER:

Lovvalg
Det gøres overordnet gældende, at dansk ret finder anvendelse i forbindelse med ulykken den 14. juli 2014.

Ved bedømmelse af hvilket lands lovregler der skal finde anvendelse på en tvist mellem to parter skelnes der hovedsageligt mellem tre lovvalgsmetoder.

- Lex loci delicti
- Den individualiserede metode

Lex loci delecti er princippet om, at det er skadesstedets lovregler der finder anvendelse.

Den individualiserede metode er princippet om, at et forhold bør bedømmes efter loven i det land, hvortil det har sin stærkeste tilknytning.

Det traditionelle udgangspunkt for dansk ret er lex loci delicti. Det fremgår i midlertidig af retspraksis, at der ved trafikuheld er blevet anvendt den individualiserede metode, jf. blandt andet U2006.2142.

Det gøres herefter gældende, at der i retsforholdet mellem [klageren] og bilens fører, [klagerens ægtefælle] v/ ansvarsforsikringsselskabet Topdanmark Forsikring A/S, er en sådan tilknytning til dansk ret, som gør at dansk ret skal finde anvendelse ved sagens pådømmelse.

Retten skal ved denne vurdering særligt lægge vægt på at

- [Klageren] var dansk statsborger bosiddende i Danmark
- Føreren af bilen, [klagerens ægtefælle], var dansk statsborger bosiddende i Danmark
- Den førte bil med registreringsnummer … var indregistreret i Danmark
- Det var hjemmefra aftalt at tage på ferietur til [udlandet] i den dansk indregistrerede bil
- Der var tegnet dansk ansvarsforsikring på bilen
- Ansvarsforsikringsselskabet er domicileret i Danmark

Herudover skal nævnet lægge vægt på, at retsforholdet mellem henholdsvis [klageren] og den [udenlandske] bilist, samt [klagerens ægtefælle] v/ ansvarsforsikringsselskabet Topdanmark Forsikring A/S og den [udenlandske] bilist er uvedkommende i forhold til bedømmelsen af retsforholdet mellem [klageren] og [klagerens ægtefælle] v/ansvarsforsikringsselskabet Topdanmark Forsikring A/S.

Varigt mén

Det gøres gældende, at [klageren] som følge af trafikulykken har pådraget sig et varigt mén på 10 % og som følge heraf er berettiget til godtgørelse herfor svarende til:

Méngodtgørelse	10%	kr.	83.000,00
Aldersreduktion	3% ([i 40'erne]	kr.	-2.490,00
		kr.	**80.510,00**

Svie og smerte

Det gøres gældende, at [klageren] er berettiget til godtgørelse for svie og smerte i perioden 14. juli 2014 til 11. maj 2015, hvor hun startede i virksomhedspraktik.

Kravet på svie- og smertegodtgørelse kan herefter opgøres til kr. **58.890,00** (302 dag á kr. 195).

Det gøres gældende, at der er årsagssammenhæng mellem ulykken og den periode, for hvilken klager kræver svie- og smertegodtgørelse.

Tabt arbejdsfortjeneste
Det gøres gældende, at [klageren] er berettiget til erstatning for tabt arbejdsfortjeneste i overensstemmelse med nedenstående opgørelse.

Som anført ovenfor var [klageren] inden ulykken i gang med revalidering til … Hun var bevilliget revalidering frem til den 3. januar 2016 og uddannelses forventede afslutning var den 29. januar 2016. [Klageren] modtog sidste revalideringsydelse i juli 2015 og har derfor et krav på tabt arbejdsfortjeneste i perioden 1.8.2015-31.1.2016 jf. nedenfor:

Tabt arbejdsfortjeneste 1.8.2015-31.1.2016

Forventet indtægt 1.8.15-31.1.2016				
5 mdr. å kr. 17.928,00	kr.	89.640,00		
1 mdr. å kr. 18.125,00	kr.	18.125.00		
	Kr.	107.765,00		
Modtaget fra kommunen i perioden 1.8.2015-31.1.2016	kr.	-87.185,52		
Tabt arbejdsfortjeneste i perioden			**Kr.**	**20.579,48**

Økonomisk materiale for perioden 1.8.201 5-31.1.2016 fremlægges som **bilag 12**.

Såfremt ulykken ikke var sket må man antage, at [klageren] ville være færdiguddannet som … den 29. januar 2016 og at hun ligeledes ville have fået ansættelse som … indenfor rimelig tid. Ved indlæggelse af en karensperiode på 3 måneder har hun derfor også et krav på tabt arbejdsfortjeneste i perioden 1.5.2016-31.12.2016. Opgørelsen for denne periode er lavet på baggrund af gældende overenskomst og lønninger for … Overenskomsten fremlægges som **bilag 13** og oversigt over lønninger fremlægges som **bilag 14**.

Tabt arbejdsfortjeneste i perioden 1.5.2016-31.12.2016

Forventet løn i perioden		
10 mdr. å kr.21.523,50	kr.	215.235,00
SHK tillæg jf. overenskomsten		
304,67 å 10 mdr.	kr.	3.046,70
		218.281,70

Ferietillæg 1,5 %	kr.	3.274,22		
AG Pension 9,09 %	kr.	19.841,80		
ATP kr. 180 å 13 mdr.	kr.	1.800,00		
	Kr.	242.837,72		
Modtaget fra Kommunen 1.5.2016-21.12.2016	kr.	-122.998,34		
Modtaget i fleksion fra AG 1.9.16-31.12.2016	kr.	-34.860,00		
Feriepenge 12,5 %	kr.	-4.357,50		
Tabt arbejdsfortjeneste i perioden			**kr.**	**80.621.88**
Tabt arbejdsfortjeneste i alt			**kr.**	**101.201,36**

Udbetalingsmeddelelser for perioden 1.5.2016-31.12.2016 fremlægges som **bilag 15** og lønsedler fra 1.9.2016-31.12.2016 fremlægges som **bilag 16**.

Der tages forbehold for yderligere krav på af tabt arbejdsfortjeneste.

Det gøres gældende, at der er årsagssammenhæng mellem ulykken og den periode, for hvilken klager kræver erstatning for tabt arbejdsfortjeneste.

Tab af erhvervsevne

Det gøres gældende, at [klageren] som følge af ulykken har pådraget sig et skønsmæssigt erhvervsevnetab på 35 % som følge af ulykken og derved er berettiget il erstatning for tab af erhvervsevne svarende til kr. 937.61 5,00.

I det [klageren] på tidspunktet for ulykken var ved at uddanne sig til … gøres det gældende, at hendes årsløn skal fastsættes til en gennemsnitsløn for en … svarende til en månedlig løn på kr. 21.523,50 med tillæg af pension på 9,09, ferietillæg på 1,5 % samt ATP på kr. 2.160,00. Den samlede årsløn udgør således kr. 311.553,96 afrundet til kr. 311.500,00.

Krav om erstatning for tab af erhvervsevne kan herefter opgøres til:

311.500 x 35% x 10	kr.	1.090.250,00		
Aldersreduktion 14 % ([i 40'erne])	kr.	-152.635.00		
			kr.	**937.615,00**
Foreløbigt krav i alt			**kr.**	**1.178.216,36**

Der tages forbehold for yderligere krav."

Selskabet har i brev af 18/7 2017 til nævnet bl.a. anført:

"**Faktuelle forhold**
Sagen vedrører et færdselsuheld den 14. juli 2014, hvor føreren [klagerens ægtefælle] og passageren [klageren] i bil havde sammenstød med en [udenlandsk] bilist i [udlandet].

Ifølge parrets forklaring var den [udenlandske] bilist skyld i uheldet.

Parret var kørende i en dansk indregistreret bil. Bilen er ansvarsforsikret i Topdanmark Forsikring. [Klageren] [herefter forsikringstager] er registreret som eneste forsikringstager på bilen.

Sagens primære tvistepunkt – lovvalg
Sagens primære tvist omhandler, hvorvidt forsikringstagers personskadesag skal behandles efter dansk eller [udenlandsk] ret.

Selskabet fastholder, at sagen skal behandles efter [udenlandsk] ret.

Uheldet er ubestridt sket i [udlandet]. Rom II-forordningen om ensartet bedømmelse af, hvilket lands lovgivning, der skal afgøre en deliktuel sag, finder derfor anvendelse.

Lex Loci Delecti-princippet følger af forordningens artikel 4, stk. 1:

'Medmindre andet er fastsat i denne forordning, anvendes på en forpligtigelse uden for kontrakt, der udspringer af en skadevoldende handling, loven i det land, hvor skaden indtræder, uanset i hvilket land den skadevoldende begivenhed fandt sted, og uanset i hvilket land eller hvilke lande de indirekte følger af denne begivenhed indtræder.'

Udgangspunktet i forordningen er således, at det lands retsregler, hvor færdselsuheldet sker, regulerer skaden.

Det er et grundlæggende princip i den internationale privatret, at alle retlige forhold reguleres af samme lands lovregler, det vil sige såvel ansvar som opgørelse.

Princippet om depacage forhindrer en opsplitning/fordeling af kravet, som gjort gældende i klagen.

Sagens grundlæggende tvist – ansvarsvurderingen – er således mellem en [udenlandsk] bilist og en dansk fører og passager – og ikke mellem to danskere/en dansker og et dansk forsikringsselskab, som anført.

Det gøres gældende i klagen, at den individualiserende metode medfører, at dansk ret skal finde anvendelse.

Forordningens artikel 4, stk. 3, svarende til den individualiserende metode, siger:

'Hvis det af alle sagens omstændigheder fremgår, at den skadevoldende handling har en åbenbar nærmere tilknytning til et andet land end det, der er omhandlet i stk. 1 og 2, anvendes dette andet lands lov. En sådan åbenbart nærmere tilknytning til et andet land vil navnlig kunne støttes på et forudgående retsforhold mellem parterne, f.eks. en aftale, med nær tilknytning til den pågældende skadevoldende handling.'

Der er i nærværende sag tale om en [udenlandsk] skadevolder, et uheld i [udlandet] og en dansk fører og passager i en dansk indregistreret bil. Der er efter selskabets opfattelse ikke en 'åbenbar nærmere tilknytning' til [udlandet] eller Danmark, hvorefter udgangspunktet om skadestedets ret, jf. Rom II-forordningens artikel 4, stk. 1, finder anvendelse, hvorfor sagen skal reguleres efter [udenlandsk] ret.

Da skylden for uheldet efter vores opfattelse påhviler den [udenlandske] fører, skal personskadekravet rettes mod det [udenlandske] ansvarsforsikringsselskab.

Sagens sekundære tvistepunkt – erstatningsudmålingen
Det er selskabets opfattelse, at Nævnet, jf. vedtægternes § 4 samt bl.a. AK 79.851 bør afstå fra og dermed afvise stillingtagen til opgørelsen af personskadekravet efter Erstatningsansvarsloven, da dette må anses som værende uden for Nævnets erfarings- og ekspertisefelt.

Såfremt Nævnet finder, at sagen skal behandles efter dansk ret, anmoder selskabet om Nævnets særskilte stillingtagen til spørgsmålet om afvisning af erstatningsudmålingen, jf. § 4, da selskabet, hvis Nævnet finder sig kompetent til at behandle erstatningsudmålingen, ønsker at fremkomme med yderligere kommentarer vedrørende erstatningens størrelse, ligesom det er selskabets opfattelse, at der skal indhentes yderligere materiale i sagen inden vurderingen af kravet."

Klagerens advokat har i brev af 17/8 2017 til nævnet bl.a. anført:

"Uheldet er ubestridt sket i [udlandet]. Nærværende sag vedrører dog erstatningskrav mellem to danske parter – henholdsvis [klageren] og Topdanmark som autoansvarsforsikring for føreren [klagerens ægtefælle]. Da Danmark ikke er tiltrådt Rom II-Forordningen og da sagen vedrører to danske parter, skal sagen ved anlæggelse i Danmark først efter en vurdering – som følge af princippet om den individualiserede metode – behandles efter [udenlandsk] ret herunder Rom II-Forordningen eller dansk rets ulovbestemte principper.

Det er således en fejlslutning når Topdanmark ud fra uheldsstedet automatisk vurdere sagen ud fra Rom II-forordningen.

Det interne retlige forhold og erstatningsfordeling mellem Topdanmark som autoansvarsforsikring for [klagerens ægtefælle] og den [udenlandske] bilist er [klageren] og dermed denne sag uvedkommende.

Jeg skal for en god ordens skyld igen henvise til U2006.2142.

Byrettens konklusion er

'Vedrørende spørgsmålet om, hvilket lands materielle ret, der skal finde anvendelse under sagen, bemærker retten, at såvel skadelidte som skadevolder er domicileret i Danmark og er danske statsborgere, ligesom den bil, der blev ført, er dansk indregistreret. Ved afgørelsen af parternes interne mellemværende findes der derfor at være en overvejende tilknytning til dansk ret, som gør, at dansk ret skal finde anvendelse ved sagens pådømmelse.'

Vestre Landsret ændrede dog byrettens dom i det skadelidte ved sin ageren i [udlandet] med anlæggelse af erstatningskrav via en [udenlandsk] retssag havde betydet at regreskravet også havde mistet tilknytningen til dansk ret.

Det bemærkes, at der ikke har verseret retssag i [udlandet] i nærværende sag, hvorfor Byrettens konklusion er bedst sammenlignelig med denne sag.

I forhold til det interne mellemværende mellem parterne er der således en overvejende tilknytning til dansk ret, som gør at dansk ret skal finde anvendelse ved sagens pådømmelse idet

- [Klageren] var dansk statsborger bosiddende i Danmark
- Føreren af bilen, [andet forsikringsselskab], var dansk statsborger bosiddende i Danmark
- Den førte bil med registreringsnummer … var indregistreret i Danmark
- Det var hjemmefra aftalt at tage på ferietur til [udlandet] i den dansk indregistrerede bil
- Der var tegnet dansk ansvarsforsikring på bilen
- Ansvarsforsikringsselskabet er domicileret i Danmark"

Selskabet har i brev af 29/8 2017 til nævnet bl.a. anført:

"Vi er fortsat af den opfattelse, at skaden skal reguleres efter [udenlandsk] ret, idet uheldet er forvoldt af en [udenlandsk] bilist i [udlandet].

Vi henviser til vores tidligere brev fra den 18. juli 2017 og i sin helhed til AK53.264."

Nævnet har fået forelagt bilag fra sagen, hvoraf nogle gengives nedenfor.

Af mail af 22/8 2016 fra det udenlandske selskab til klageren fremgår bl.a.:

"Vi henviser til vores mail fra den 23.04.2015 hvor vi oplyste, at det [udenlandske] selskab afviser erstatningspligten.

Vi kan derfor ikke imødekomme eller behandle jeres krav om erstatning for personskade."

Af mail af 22/8 2016 fra klageren til selskabet fremgår bl.a.:

"Som i kan se på denne mail så afviser det [udenlandske] selskab alt, der for må vores egen ansvarsforsikring dække i første omgang, så der for ser vi frem til en hurtig bekræftelse fra jeres side. Vi går gerne en tur i retten mod det [udenlandske] selskab, da vi var 3 i vores bil som alle kan bekræfte at han var den store synder."

Nævnet udtaler:

Klageren var den 14/7 2014 involveret i et færdselsuheld i udlandet (EU), hvor hun som passager i den forsikrede bil kom til skade. Den forsikrede bil, der blev ført af klagerens ægtefælle, stødte sammen med en udenlandsk bilist. Bilen, som parret kørte i, var dansk indregistreret og ansvarsforsikret i selskabet.

9. 91054

Det fremgår af sagen, at klageren har oplyst, at den udenlandske modpart var skyld i uheldet. Det udenlandske selskab, hvori modpartens bil er forsikret, har dog afvist erstatningspligten.

Klageren er utilfreds med, at selskabet har afvist forsikringsdækning til hende som passager i bilen i medfør af færdselslovens regler om objektivt ansvar for personskade. Klagerens advokat har herved anført, at der i retsforholdet mellem klageren og bilens fører v/ ansvarsforsikringsselskabet er en sådan tilknytning til dansk ret, at dansk ret skal finde anvendelse ved bedømmelse af sagen.

Klagerens advokat har endvidere anført, at der skal lægges vægt på, at klageren på skadetidspunktet var dansk statsborger bosiddende i Danmark, at føreren af bilen var dansk statsborger bosiddende i Danmark, at parrets bil var indregistreret i Danmark, at det hjemmefra var aftalt at tage på ferietur til udlandet i den dansk indregistrerede bil, at der var tegnet dansk ansvarsforsikring på bilen, og at ansvarsforsikringsselskabet er domicileret i Danmark.

Klagerens advokat har også anført, at retsforholdet mellem henholdsvis klageren og den udenlandske bilist samt klagerens ægtefælle v/ ansvarsforsikringsselskabet og den udenlandske bilist er uvedkommende i forhold til bedømmelsen af retsforholdet mellem klageren og klagerens ægtefælle v/ ansvarsforsikringsselskabet.

Selskabet har afvist at yde forsikringsdækning med henvisning til, at sagen skal behandles efter udenlandsk ret, idet uheldet er forvoldt af en udenlandsk bilist i udlandet. Selskabet har henvist til Rom II-forordningen og Lex Loci Delecti-princippet, der følger af forordningens § 4, stk. 1. Selskabet har anført, at det er udgangspunktet om skadestedets ret, der finder anvendelse. Da skylden for uheldet ifølge selskabets opfattelse påhviler den udenlandske fører, skal personskadekravet således rettes mod det udenlandske ansvarsforsikringsselskab.

Selskabet har endvidere anført, at det er et grundlæggende princip i international privatret, at alle retlige forhold reguleres af samme lands lovregler, det vil sige såvel ansvar som opgørelse. Der kan således ikke foretages en opsplitning/fordeling af kravet som gjort gældende i klagen.

Selskabet har i anden række anført, at såfremt nævnet finder, at sagen skal afgøres efter dansk ret, bør nævnet, jf. vedtægternes § 4, afvise at tage stilling til opgørelsen af personskadekravet efter erstatningsansvarsloven, da dette må anses som værende uden for nævnets erfarings- og ekspertisefelt. Selskabet har anmodet om nævnets særskilte stillingtagen til spørgsmålet om afvisning af erstatningsudmålingen, da selskabet, hvis nævnet finder sig kompetent til at behandle erstatningsudmålingen, ønsker at fremkomme med yderligere kommentarer.

Nævnet bemærker indledningsvist, at udbetaling af erstatning fra en ansvarsforsikring forudsætter et juridisk ansvar.

Efter en gennemgang af sagen finder nævnet, at spørgsmålet om hvorvidt der foreligger et juridisk ansvar for klagerens personskade skal afgøres efter udenlandsk ret, herunder de færdsels- og erstatningsregler, der er gældende i det land, hvor skaden skete. Dette gælder tilsvarende for så vidt angår erstatningsudmålingen. Det følger herefter af nævnets vedtægters § 4, stk. 3, at nævnet må afvise at afgøre sagen.

Nævnet har blandt andet lagt vægt på, at uheldet skete i udlandet, og at parret stødte sammen med en udenlandsk bilist. Nævnet finder på baggrund heraf, at retsforholdet mellem klageren og den udenlandske bilist i anledning af færdselsuheldet har sin nærmeste tilknytning til det land, hvor uheldet indtraf, og at det derfor må bedømmes efter dette lands ret.

11. 91054

Som følge heraf

b e s t e m m e s :

Nævnet kan ikke afgøre sagen.

Svend Bjerg Hansen
Udskriftens rigtighed bekræftes

Mette Eisenhardt